

Remissvar till Ds 2019:15 Långsiktighet och stadga i arbetet framåt – en myndighet för romska frågor

É romani Glinda tackar för möjligheten att svara på utredningens förslag om att inrätta en myndighet för romska frågor.

Alternativa former av en myndighet

Vi stöder förslaget på en nämndmyndighet, men inte i form av ett center.

Där ska minoriteten romer vara väl representerade såväl i nämnden som på kansliet.

Värdmyndighetens styrelse bör bestå av övervägande romer med inflytande i besluten för att också stärka sin egenmakt.

4.2

Vi anser att namnet **inte** borde vara hugget i sten. Vi tycker att ett lämpligare namn vore Myndigheten mot antiziganism. Förslaget kom under mötena med utredaren Charlotta Wickman att byta ut arbetsnamnet center tillsvidare mot Delegationen för romska frågor. Förslaget kom på det senaste informationsmötet i december 2017. Romer förknippade detta med ett kulturcenter för att man hade nämnt myndighetens arbetsområde där kultur och språk skulle ingå.

Myndighetens kommer att arbeta i huvudsak mot antiziganismen. Det är svårt att veta vad romska frågor är i detta sammanhang, det handlar främst om mänskliga rättigheter vilka alla har rätt till.

4.4

Myndigheten för romska frågor ska vara en nämndmyndighet och ligga under en värdmyndighet.

Lämpligast värdmyndighet vore att inrätta den romska myndigheten under den aviserade oberoende institutionen för mänskliga rättigheter Ds 2019:4.

Där kommer kompetens och kunskap finnas inom flera av de områden som Myndigheten för romska frågor ska arbeta inom. Arbetet mot antiziganism ligger parallellt med mänskliga rättigheter.

Ett annat alternativ är att lägga den romska myndigheten inom DO som har en bred kompetens gälade diskriminering av romer. DO har även möjlighet att driva fall till domstol. Här kan den romska myndigheten samarbeta då den romska myndigheten ser brister i arbetet mot antiziganism. Många frågor kan få många snabba svar i samarbetet mot diskriminering och vise versa. Här är det även viktigt eftersom det finns behov av långsiktighet, att ekonomin är säkrad för kansliet, lokal och tillhörande uppgifter samt personal.

4.5

I nämnden ska det finnas romsk kultur- och språkkompetens.

Rekryteringen får inte falla på språkkompetensen. Det finns många kompetenta romer som inte hela väger har språkkompetens, men det finns romer som har en bred och väldokumenterad sakkunskap. Män och kvinnor ska rekryteras.

4.7

Myndigheten för romska frågor ska stödja andra förvaltningsmyndigheter i deras arbete med mänskliga rättigheter för den nationella minoriteten romer.

”Utredningen vill därför betona att etableringen av Myndigheten för romska frågor inte ska tolkas som att ansvaret vilar mindre tungt på andra förvaltningsmyndigheter, snarare tvärtom”.

Den romska myndigheten ska ha översikt på att andra myndigheter och vissa kommuner fortsätter att arbeta med frågor som rör romers tillgång till de mänskliga rättigheterna och upprätthållande av minoritetslagstiftningen.

4.9.1- 4.9.2

Det kommer att vara ett måste att samarbeta med de romska civilsamhället. I likhet med tidigare arbete med DO så kommer mycket information om antiziganism och diskriminering från det civila samhället. Den romska myndigheten ska även ha möjlighet att samla romska organisationer för samråd.

4.11- 4.11.1

Myndigheten för romska frågor ska samla och medverka till att levandegöra och sprida kunskap om minoriteten romers kultur, språk och historia och i detta stärka människors, förvaltningsmyndigheters och andra aktörers vilja att aktivt verka för alla människors lika värde. Det ska ske utifrån minoritetens olika förutsättningar och villkor.

”Av propositionen *Kulturarvspolitik* (prop. 2016/17:116) framgår att de nationella minoriteternas nutida och historiska närvaro samt deras språk och kulturer aktivt behöver synliggöras i samhället både i egenskap av egna kulturarv och som en del av vårt gemensamma kulturarv samt som en del av berättelsen om Sverige i går, i dag och i framtiden.”

Vi kan tänka att den romska myndighetens ansvar med information om romer och deras kultur, språk och historia kan och ska ske i samtal och möten med andra myndigheter och kommuner, men det bör inte ingå i deras huvudsakliga uppgift. Att skapa informationskampanjer bör ske i samråd med det romska civila samhället som redan arbetar mot fördomar, romers kultur, språk och historia. Området kring Antiziganism är stort nog och man bör överväga förslaget att skapa en kunskapsbank. Det bör inte ligga på den romska myndigheten axlar och ansvar.

Med tanke på det finansieringsförslag som finns med i betänkandet under det första verksamhetsåren så bör man inte ta på sig för stora arbetsuppgifter.

**Ordförande för É Romani Glinda
Fred Taikon**